

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTI
HUZURIDAGI STATISTIKA AGENTLIGI

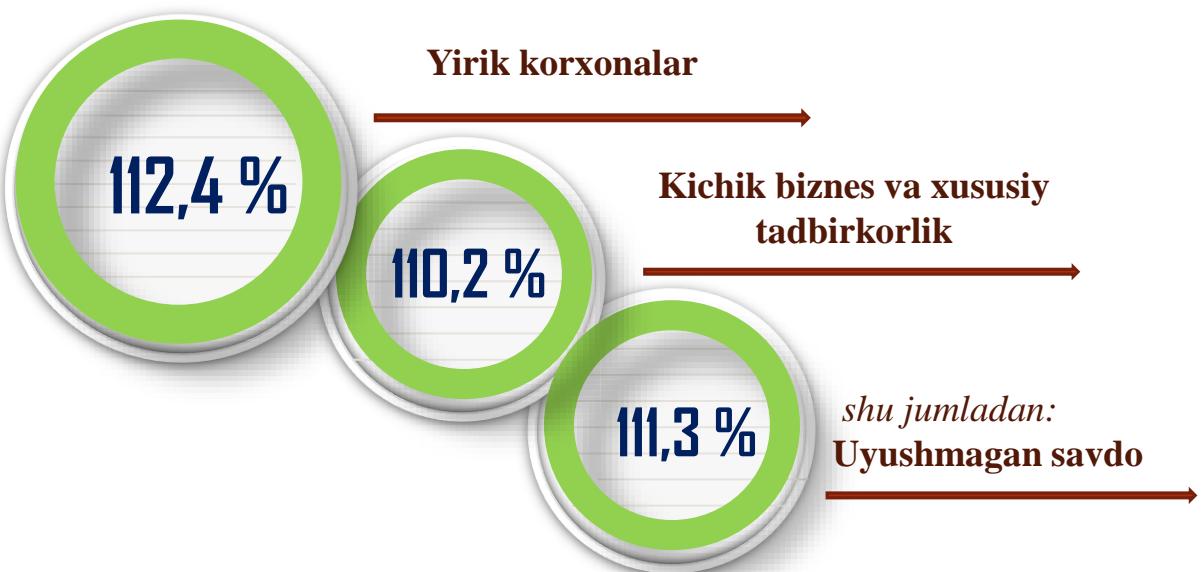
**TOSHKENT VILOYATI
CHAKANA VA ULGURJI SAVDO TOVAR AYLANMASI**

*Dastlabki ma'lumot
2024-yil yanvar-sentabr*

Statistik ma'lumotlar jamiyatda sodir bo'layotgan ijtimoiy-iqtisodiy hodisa va jarayonlarni tavsiflash va boshqarishning eng muhim vositasidir. Hozirda yuqori sifatli statistik ma'lumotlardan foydalanmasdan davlat siyosatida to'g'ri boshqaruv qarorlarini qabul qilish imkonsiz. Shular qatorida savdo statistikasi ko'rsatkichlarini shakllantirish ham muhim ahamiyatga ega hisoblanadi. Ulgurji va chakana savdo hamda umumiy ovqatlanish korxonalari savdo aylanmasi statistikasi ko'rsatkichi shular jumlasidan.

Chakana savdo aylanmasining o'sish sur'ati, % da

Chakana savdo aylanmasi – savdo sohasida yakuniy iste'mol uchun aholiga tovarlarni donalab yoki ko'p bo'lмаган miqdorlarda naqd pulga (bank kartalari orqali) sotishni nazarda tutuvchi faoliyat.

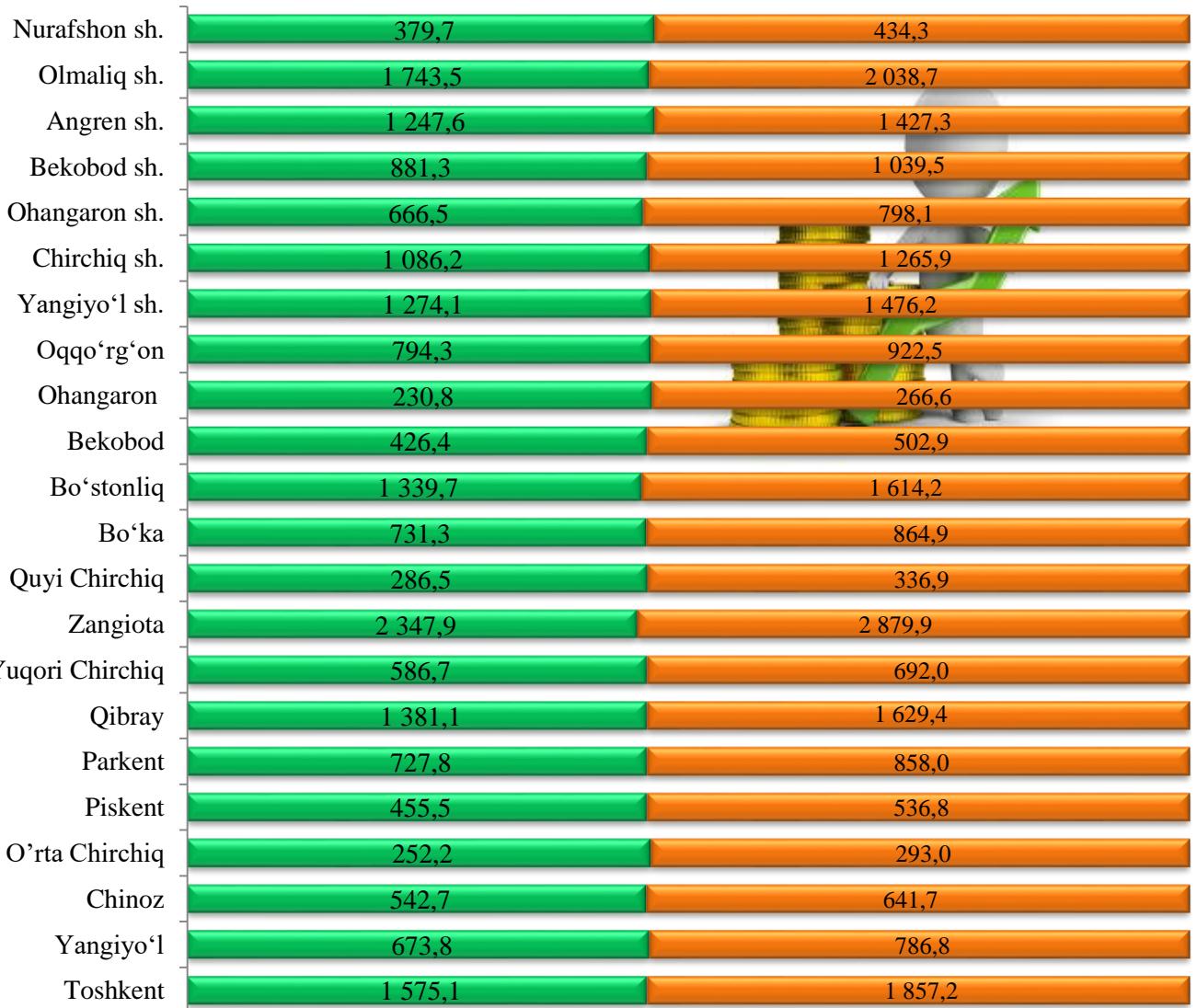

Yuqorida qayd etilgan tadbirkorlik subyektlari faoliyati natijasida, 2024- yilning yanvar-sentabr oylarida viloyatning chakana savdo tovar aylanmasi 24397,1 mldr. so‘mni tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 110,5 % ga yetdi.

	Jami, mldr. so‘m	2023- yil yanvar- sentabr oylariga nisbatan, foizda	Yirik korxonalar, mldr. so‘m	2023- yil yanvar- sentabr oylariga nisbatan, foizda	Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik, mldr. so‘m	2023- yil yanvar- sentabr oylariga nisbatan, foizda
Toshkent viloyati	24 397,1	110,5	3 769,8	112,4	20 627,2	110,2
<i>Shaharlar:</i>						
<i>Nurafshon</i>	434,3	107,2	165,7	145,2	268,7	92,3
<i>Olmaliq</i>	2 038,7	109,6	233,5	101,0	1 805,2	110,9
<i>Angren</i>	1 427,3	107,3	273,1	114,6	1 154,2	105,7
<i>Bekobod</i>	1 039,5	110,6	189,7	138,2	849,8	105,9
<i>Ohangaron</i>	798,1	112,3	89,1	107,8	709,0	112,9
<i>Chirchiq</i>	1 265,9	109,3	314,8	122,4	951,2	105,5
<i>Yangiyo‘l</i>	1 476,2	108,6	112,1	120,7	1 364,1	107,7
<i>Tumanlar:</i>						
<i>Oqqa‘rg‘on</i>	922,5	108,9	22,5	144,6	900,0	108,2
<i>Ohangaron</i>	266,6	108,3	36,1	118,8	230,5	106,8
<i>Bekobod</i>	502,9	110,6	22,6	61,2	480,3	114,9
<i>Bo‘stonliq</i>	1 614,2	113,0	510,9	121,5	1 103,3	109,4
<i>Bo‘ka</i>	864,9	110,9	118,8	314,6	746,0	100,5
<i>Quyi Chirchiq</i>	336,9	110,2	18,4	127,7	318,5	109,4
<i>Zangiota</i>	2 879,9	115,0	340,9	94,4	2 538,9	118,5
<i>Yuqori Chirchiq</i>	692,0	110,6	124,3	149,5	567,8	104,6
<i>Qibray</i>	1 629,4	110,6	177,4	54,3	1 452,0	126,7
<i>Parkent</i>	858,0	110,5	56,7	147,4	801,3	108,6
<i>Piskent</i>	536,8	110,5	139,5	321,6	397,3	89,8
<i>O‘rta Chirchiq</i>	293,0	108,9	12,7	144,7	280,3	107,7
<i>Chinoz</i>	641,7	110,9	96,4	161,0	545,3	105,1
<i>Yangiyo‘l</i>	786,8	109,5	108,3	154,6	678,5	104,6
<i>Toshkent</i>	1 857,2	110,5	220,8	74,3	1 636,4	118,3

2024- yilning yanvar-sentabr oylarida o‘tgan yilning mos davriga nisbatan viloyatning Ohangaron shahri (112,3 %), Zangiota (115,0 %) va Bo‘stonliq (113,0 %) tumanlarida chakana savdo tovar aylanmasining eng yuqori o‘sish sur’atlari qayd etildi.

Hajmi, mlrd. so‘m

■ 2023-yil ■ 2024-yil

Toshkent viloyatida chakana savdo tovar aylanmasida eng yuqori ulush Olmaliq shahar 8,4 % (2 038,7 mlrd. so‘m), Zangiota tumani 11,8 % (2 879,9 mlrd. so‘m), Toshkent tumani 7,6 % (1 857,2 mlrd. so‘m) hissasiga to‘g‘ri keldi.

Savdo tovar aylanmasida eng past ulush esa Ohangaron tumanida 1,1 % bilan 266,6 mlrd. so‘mni tashkil etdi

Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik korxonalarining eng yuqori o'sish sur'atiga ega hududlar (foizda)

Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarining chakana savdo tovar aylanmasi hajmi 2024-yilning yanvar-sentabr oylarida statistik hisob-kitoblarga ko'ra 20 627,2 mld. so'mni tashkil etib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 10,2 % ga oshdi. Bu esa umumiyl savdo hajmining 84,5 % ulushiga to'g'ri keladi.

118,3	Toshkent
118,5	Zangiota
114,9	Bekobod
126,7	Qibray
112,9	Ohangaron sh.
110,9	Olmaliq sh.

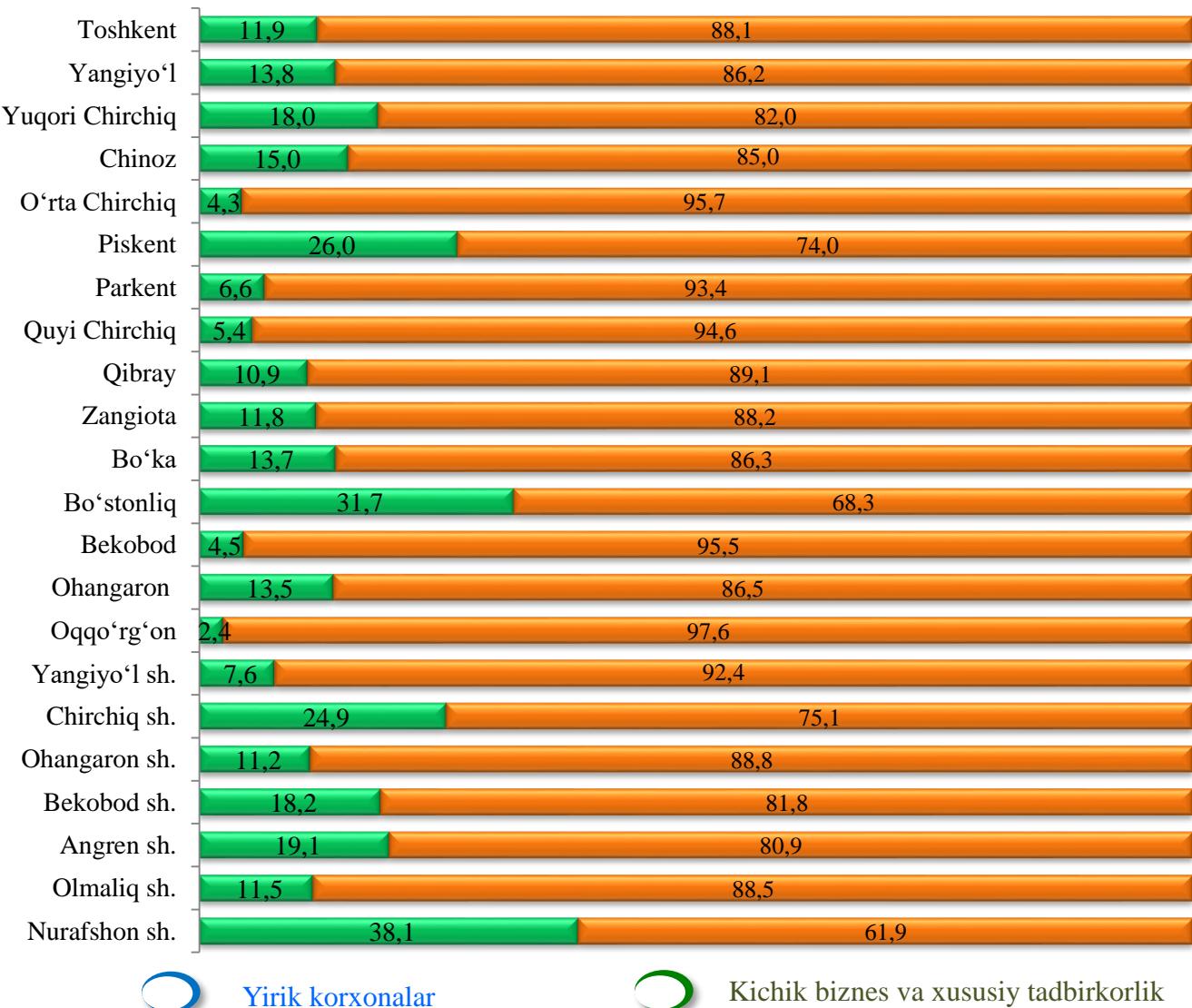
Yirik korxonalarning eng yuqori o'sish sur'atiga ega hududlar (foizda)

Chakana savdo tovar aylanmasi tarkibida yirik korxonalarning tovar aylanmasi hajmi o'tgan yilning mos davriga nisbatan 12,4 % ga o'sdi va 3769,8 mld. so'mni tashkil qildi. Bu esa umumiyl savdo hajmining 15,5 % ulushiga to'g'ri keldi.

127,7	Quyi Chirchiq
154,6	Yangiyo'l
149,5	Yuqori Chirchiq
144,7	O'rta Chirchiq
144,6	Oqqo'rg'on
3,1 m.	Bo'ka
165,7	Nurafshon sh.

CHAKANA SAVDO AYLANMASIDA YIRIK KORXONALAR, KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING HUDUDLAR KESIMIDA ULUSHI, (foizda)

Yirik korxonalar

Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik

Tahliliy natijalarga ko‘ra chakana savdo tovar aylanmasida kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarining ulushi bo‘yicha Toshkent (88,1 %), Yangiyo‘l (86,2 %) va Yuqori chirchiq (82,0 %) tumanlari yetakchilik qilmoqda. Chakana savdo tovar aylanmasi tarkibida yirik korxonalarning ulushi 15,5 % ni tashkil etib, eng katta ulush Nurafshon shahar (38,1 %) hamda Bo‘stonliq (31,7 %), Piskent (26,0 %) va Ohangaron (13,5 %) tumanlarida kuzatildi.

Hududlar kesimida ma'lumot, ming so'mda

	Hajm, ming. so'm	2023- yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan, % da
Toshkent viloyati	7 938,4	108,4
<i>Shaharlar:</i>		
Nurafshon	7 660,4	104,0
Olmaliq	13 821,9	106,4
Angren	7 774,1	105,2
Bekobod	9 899,9	108,4
Ohangaron	19 185,7	110,7
Chirchiq	7 279,5	106,8
Yangiyo'l	17 125,8	104,7
<i>Tumanlar:</i>		
Oqqo'rg'on	8 170,9	107,0
Ohangaron	2 380,2	106,3
Bekobod	3 018,5	109,0
Bo'stonliq	9 109,5	112,1
Bo'ka	6 392,3	109,2
Quyi Chirchiq	2 889,2	108,5
Zangiota	16 675,5	112,3
Yuqori Chirchiq	4 939,4	108,8
Qibray	9 221,3	108,8
Parkent	4 777,1	108,4
Piskent	5 252,2	110,5
O'rta Chirchiq	2 118,7	106,7
Chinoz	4 380,4	108,7
Yangiyo'l	3 906,6	107,7
Toshkent	9 253,7	107,4

2024- yilning yanvar-sentabr oylari holatiga o'rtacha aholi jon boshiga chakana savdo tovar aylanmasi 7 938,4 ming so'mni (o'tgan yilning mos davriga nisbatan 108,4 %) tashkil etdi.

Ushbu ko'rsatkichni hududlar kesimida solishtirilganda eng yuqori hajm Yangiyo'l shahar (17 125,8 ming so'm), Ohangaron shahar (19 185,7 ming so'm) va Zangiota (16 675,5 ming so'm) tumani hissasiga to'g'ri keldi.

Ichki savdo ko'rsatkichlarini shakllantirishda **uyushmagan savdo tovar aylanmasi** ham hisoblanadi. Bunga dehqon (oziq-ovqat) bozori hamda chorva mollari, parrandalar va boshqa hayvonlar bozorida jismoniy shaxslar tomonidan amalga oshirilgan savdo hajmlari kiradi. Uyushmagan savdo tarkibiga jismoniy shaxslar (dehqonlar)ning uy xo'jaligida o'z kuchlari bilan yetishtirgan qishloq xo'jaligi mahsulotlari hisobga olinadi.

	Jami, mlrd. so'm	2023- yil yanvar- sentabr oylariga nisbatan, foizda	Dehqon bozorlari, mlrd. so'm	2023- yil yanvar- sentabr oylariga nisbatan, foizda	Chorva (parranda) bozorlari, mlrd. so'm	2023- yil yanvar- sentabr oylariga nisbatan, foizda
<i>Toshkent viloyati</i>	2004,3	111,3	635,5	120,0	1368,8	107,6
<i>Shaharlari:</i>						
<i>Nurafshon</i>	9,5	106,6	9,5	106,6	0,0	#ДЕЛ/0!
<i>Olmaliq</i>	184,3	150,9	59,6	130,6	124,6	163,0
<i>Angren</i>	39,0	107,3	39,0	107,3	0,0	#ДЕЛ/0!
<i>Bekobod</i>	102,4	67,6	102,4	67,6	0,0	#ДЕЛ/0!
<i>Ohangaron</i>	21,1	111,4	21,1	111,4	0,0	#ДЕЛ/0!
<i>Chirchiq</i>	75,2	196,0	75,2	196,0	0,0	#ДЕЛ/0!
<i>Yangiyo'l</i>	229,3	80,8	65,1	160,4	164,1	67,5
<i>Tumanlari:</i>						
<i>Oqqo'rg'on</i>	87,9	122,5	18,6	299,8	69,3	105,7
<i>Ohangaron</i>	0,0	#ДЕЛ/0!	0,0	#ДЕЛ/0!	0,0	#ДЕЛ/0!
<i>Bekobod</i>	91,3	153,1	0,0	#ДЕЛ/0!	91,3	153,1
<i>Bo'stonliq</i>	186,6	75,3	6,5	122,9	180,2	74,3
<i>Bo'ka</i>	174,2	121,6	60,4	164,6	113,8	106,8
<i>Quyi Chirchiq</i>	105,1	122,9	10,7	123,6	94,4	122,8
<i>Zangiota</i>	75,9	118,1	3,1	56,7	72,8	123,8
<i>Yuqori Chirchiq</i>	24,3	187,6	24,3	187,6	0,0	#ДЕЛ/0!
<i>Qibray</i>	148,8	110,9	0,0	#ДЕЛ/0!	148,8	110,9
<i>Parkent</i>	148,6	164,2	71,1	273,7	77,5	120,1
<i>Piskent</i>	114,8	116,9	5,3	189,9	109,5	114,7
<i>O'rta Chirchiq</i>	0,0	#ДЕЛ/0!	0,0	#ДЕЛ/0!	0,0	#ДЕЛ/0!
<i>Chinoz</i>	131,3	122,9	56,5	75,0	74,8	237,5
<i>Yangiyo'l</i>	0,0	#ДЕЛ/0!	0,0	#ДЕЛ/0!	0,0	#ДЕЛ/0!
<i>Toshkent</i>	54,6	200,1	6,9	69,5	47,7	274,4

2024- yilning yanvar-sentabr oylarida Toshkent viloyatining barcha hududlarida joylashgan dehqon bozorlarida qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini sotuvchi jismoniy shaxslarning tanlanma kuzatuvi o‘tkazildi. Kuzatuv natijalariga ko‘ra savdo aylanmasi hajmi 635,5 mlrd. so‘mni tashkil qildi. Bunda asosiy yirik hajm yangi uzilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari savdosiga (314,8 mlrd. so‘m) to‘g‘ri keldi.

Uyushmagan savdo aylanmasida qishloq xo‘jaligi mahsulotlari savdosи hajmi va ulushi

Yangi uzilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari 314,8 mlrd. so‘m 	Non va non mahsulotlari 57,0 mlrd. so‘m 	Don mahsulotlari (mosh, loviya, guruch va boshqalar) 93,7 mlrd. so‘m
Tovuq go‘shti 35,5 mlrd. so‘m 	Quritilgan qishloq xojaligi mahsulotlari (yongoq, bodom, pista va boshqalar) 35,5 mlrd. so‘m 	Tuxum 22,3 mlrd. so‘m
Ziravorlar 24,8 mlrd. so‘m 	Sut va sut mahsulotlari 22,8 mlrd. so‘m 	Chorva mollari va parrandalari uchun har xil yem – xashak 0,07 mlrd. so‘m
Tuzlamalar 23,2 mlrd. so‘m 	Gullar, o‘simlik va nihol ko‘chatlari 5,6 mlrd. so‘m 	Nooziq-ovqat tovarlar 0,0 mlrd. so‘m

2024- yilning yanvar-sentabr oylarida Toshkent viloyatining barcha hududlarida joylashgan chorva (parranda) bozorlarida parrandalar va chorva mollari sotuvchi jismoniy shaxslar tanlanma kuzatuvi o‘tkazildi. Kuzatuv natijalariga ko‘ra savdo aylanmasi hajmi 1368,8 mlrd. so‘mni tashkil etdi. Bunda har-xil yoshdag‘i qoramollar savdosi 957,2 mlrd. so‘m, qo‘y va echkilar 209,4 mlrd. so‘mni, otlar 197,8 mlrd. so‘mni, parrandalar 4,4 mlrd. so‘mni tashkil qildi.

Uyushmagan savdo aylanmasida chorva mollari (parrandalar) savdosi hajmi va ulushi

2 yoshdan katta bo‘lgan qoramollar 579,3 mlrd. so‘m 	1 yoshdan 2 yoshgacha bo‘lgan yosh mollar 229,3 mlrd. so‘m 	1 yoshgacaha bo‘lgan yosh mollar 148,7 mlrd. so‘m
--	--	--

Qo‘ylar 196,6 mlrd. so‘m 	Otlar 197,8 mlrd. so‘m 	Echkilar 12,7 mlrd. so‘m
---	--	---

Kurka, o‘rdak, g‘oz 3,5 mlrd. so‘m 	Tovuqlar 0,9 mlrd. so‘m 	Quyonlar 0,03 mlrd. so‘m
---	---	---

Qushlar 0,03 mlrd. so‘m
--

UMUMIY OVQATLANISH KORXONALARI SAVDO AYLANMASIDA YIRIK KORXONALAR, KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI

2024- yilning yanvar-sentabr oylarida ovqatlanish korxonalarining savdo aylanmasi 8512,0 mld. so'mga yetdi. o'tgan yilning mos davriga nisbatan 111,0 % ga oshdi. Bunda savdo aylanmasining 77,7 % ulushi kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlari hissasiga to'g'ri keldi.

	Jami, mldr. so'm	2023- yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan, foizda	Yirik korxonalar, mldr. so'm	2023- yil yanvar- sentabr oylariga nisbatan, foizda	Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik, mldr. so'm	2023- yil yanvar- sentabr oylariga nisbatan, foizda
Toshkent viloyati	8 512,0	111,0	1 893,9	100,2	6 618,1	114,5
shaharlar:						
Nurafshon	23,5	106,4	-	#ДЕЛ/0!	23,5	106,4
Olmaliq	190,1	109,3	92,6	81,0	97,5	163,6
Angren	82,8	108,3	16,9	98,7	65,9	111,0
Bekobod	36,3	111,8	-	#ДЕЛ/0!	36,3	111,8
Ohangaron	48,0	108,7	28,2	100,4	19,8	122,9
Chirchiq	138,1	110,4	48,8	106,4	89,4	112,6
Yangiyo'l	44,1	109,0	-	#ДЕЛ/0!	44,1	109,0
tumanlar:						
Oqqo'rg'on	21,8	103,8	-	#ДЕЛ/0!	21,8	103,8
Ohangaron	11,2	110,2	-	#ДЕЛ/0!	11,2	110,2
Bekobod	69,1	106,8	-	#ДЕЛ/0!	69,1	106,8
Bo'stonliq	67,8	118,0	-	#ДЕЛ/0!	67,8	118,0
Bo'ka	15,3	105,7	-	#ДЕЛ/0!	15,3	105,7
Quyi Chirchiq	16,6	103,8	-	#ДЕЛ/0!	16,6	103,8
Zangiota	40,2	109,5	14,5	6 451,9	25,8	70,6
Yuqori Chirchiq	42,1	109,0	0,1	#ДЕЛ/0!	42,0	108,6
Qibray	98,2	110,3	-	#ДЕЛ/0!	98,2	110,3
Parkent	23,0	109,1	-	#ДЕЛ/0!	23,0	109,1
Piskent	14,6	106,2	-	#ДЕЛ/0!	14,6	106,2
O'rta Chirchiq	26,6	105,6	-	#ДЕЛ/0!	26,6	105,6
Chinoz	10,0	108,7	-	#ДЕЛ/0!	10,0	108,7
Yangiyo'l	40,3	108,4	16,3	108,0	24,0	108,6
Toshkent	61,5	108,0	-	#ДЕЛ/0!	61,5	108,0

Ulgurji savdo tovar aylanmasi – qayta sotish maqsadida sotib olingan va tadbirkorlik faoliyatida foydalanish yoki o‘z foydalanishi (qayta ishlash) uchun uchinchi tomon tashkilotlari va yakka tartibdagi tadbirkorlarga o‘zgartirmagan holda jo‘natilgan tovarlarning ushbu tovarlar uchun haq to‘lanadigan yoki to‘lanmaganligidan qat’iy nazar qiymati.

Savdo aylanmasi va ulushi

100% **32 130,7** mlrd. so‘m

Ulgurji savdo hajmi

16,5 % **5350,9** mlrd. so‘m

Yirik korxonalar

83,5 % **26 779,8** mlrd. so‘m

Mikrofirma va kichik korxonalar

Toshkent viloyati bo‘yicha 2024- yilning yanvar-sentabr oylarida ulgurji savdo tovar aylanmasi 32130,7 mlrd. so‘mni tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 13,2 % ga o‘sdi.

ULGURJI SAVDO AYLANMASIDA YIRIK VA KICHIK BIZNES KORXONALARI SAVDO HAJMI VA O'SISH SUR'ATI

Ulgurji savdo tovar aylanmasida o'tgan yilning shu davriga nisbatan yuqori o'sish sur'atlariga ega yirik hududlar Bekobod shahri (109,4 %) hamda Ohangaron (150,3 %) va Chinoz (185,7 %) tumanlarida kuzatildi.

	Jami, mlrd. so'm	2023- yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan, foizda	Yirik korxonalar, mlrd. so'm	2023- yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan, foizda	Mikrofirma va kichik korxonalar, mlrd. so'm	2023- yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan, foizda
Toshkent viloyati	32 130,7	113,2	5 350,9	129,6	26 779,8	110,4
<i>shaharlar:</i>						
Nurafshon sh.	119,1	108,2	-	-	119,1	113,2
Olmaliq sh.	839,0	111,2	74,1	97,2	764,9	112,7
Angren sh.	740,4	109,6	275,3	112,9	465,2	107,7
Bekobod sh.	333,6	109,4	14,1	28,4	319,5	125,1
Ohangaron sh.	2 071,9	109,7	273,2	84,6	1 798,7	114,9
Chirchiq sh.	2 230,9	110,5	7,1	159,6	2 223,7	110,4
Yangiyo'l sh.	1 405,0	110,7	-	-	1 405,0	110,7
<i>tumanlar:</i>						
Oqqo'rg'on	92,1	108,2	-	-	92,1	108,2
Ohangaron	318,5	150,3	84,5	10,4 m.	234,0	114,8
Bekobod	40,0	110,4	0,3	58,4	39,7	111,1
Bo'stonliq	835,0	116,0	138,2	102,5	696,9	119,1
Bo'ka	142,0	111,1	-	-	142,0	111,1
Quyi Chirchiq	181,2	109,6	0,8	275,2	180,4	109,3
Zangiota	6 395,3	113,3	11,6	45,3	6 383,7	113,7
Yuqori Chirchiq	689,2	109,3	122,5	24,7 m.	566,7	90,6
Qibray	4 585,9	113,3	2 473,8	118,4	2 112,2	107,8
Parkent	168,6	116,4	0,0	33,1	168,6	116,4
Piskent	208,1	108,8	0,0	22,6	208,0	108,8
O'rta Chirchiq	388,2	109,7	81,0	97,4	307,2	113,4
Chinoz	1 024,6	185,7	524,4	379,4 m.	500,1	90,9
Yangiyo'l	497,8	108,7	7,8	-	490,0	107,0
Toshkent	3 369,0	111,3	353,6	99,3	3 015,4	112,9